

HATAY

Hatay, gerçekleştirilen arkeolojik araştırmalar ışığında tarihi oldukça geçmişlere (ilk çağlara) uzanan yerleşim merkezlerinden biridir. Paleolitik ağ'a kadar uzanan tarihi, kent iklim koşulları ve toprak verimliliği açısından oldukça iyi koşullar sunduğunun bir göstergesidir. Gerçekten de Hatay tarih boyunca pek çok uygarlığın sahip olmak istediği bir Őehir olmuştur.

Hatay yöresini çekici kılan ve tarihin her döneminde glere açık olmasını sağlayan bir başka özellik de, Anadolu'yu Çukurova yolu ile Suriye ve Filistin'e bağlayan yolların kavşak noktasında bulunmasıdır. Ayrıca, Mezopotamya'dan Akdeniz'e çıkmak için kullanılabilen en uygun limanlar yine Hatay yöresinde bulunmaktadır. Bir tarafta yolları buluşturan koca bir Őehir, diğer tarafta bu Şehrin kapılarını dünyaya aan, Őehirleri denizlerle buluşturan stratejik limanlar...

Hatay'ı bir dünya Őehrine dnuştren özellikler tabi ki sadece bunlarla sınırlı değil.

Hatay'da bilinen ilk uygarlık adımları, Tell Tainat ve Tell Atana'da yapılan kazı alanlarında ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca Geç Hitit Prenslikleri birleşerek Hattena Krallığı'nı kurmuş olduklarına dair belge ve tarihi eserler bugünkü Kırıkhan yakınlarındaki Çatalhöyük'te bulunmuştur. Hatay adı da Atatürk tarafından verilmiştir.

Antakya'nın ismini İ.Ö. 300 yılında I. Nikator'un babası Antiochus'un isminden aldığı bilinmektedir. Bu dönemde su kanalları yapılarak Defne (Harbiye)'den Őehre su getirilmiştir. M.Ö. 195'te başlayan olimpiyatlarla da "Olimpiyatlar Őehri" olarak nlenmiştir.

M.S. 29-40 yılları arasında Hz. İsa'nı havarilerinden St. Pierre Antakya'ya gelerek dini yaymaya çalışmış ve Hz İsa'ya inananlara buradan Hristiyan adı verilmiştir. Daha sonra da Őehir Hristiyan dininin önemli merkezlerinden olmuştur.

*Hatay,
23 Temmuz
1939'da
tamamen
"Hatay" adı
ile bir vilayet
olarak Türkiye
Cumhuriyeti'ne
katılmıştır.*

1516'da Yavuz Sultan Selim bu toprakları fethetmiş ve Osmanlı İmparatorluğu dönemi başlamıştır.

Bu hakimiyet 1918 yılına kadar devam etmiştir. I. Dünya Savaşı sırasında Fransız birlikleri Hatay'ın yönetimini ele geçirmiştir. Böylece Hatay, Fransa'nın himayesindeki Suriye'ye katılmıştır.

Kurtuluş Savaşı'ndan sonra, Fransa'nın Suriye'ye bağımsızlık tanınması için yapılan çalışmalar zerine Türk Hkmeti'nin müdahalesi ile 1938 yılında Bağımsız Hatay Devleti kurulmuştur. 10 ay 21 gün süren Hatay Devleti, Hatay Meclisi kararı ile 29 Haziran 1939 yılında Türkiye Cumhuriyeti topraklarına katılmıştır.

Dünyanın ilk ışıklandırılan caddesi 'Bugünkü Kurtuluş Caddesi) ile tarihte ilk kez "Hristiyan" kelimesinin kullanılması, Roma döneminde dünyanın 3. büyük eyalet olması, Anadolu'nun ilk camisini bağrında barındırması ile Hatay; çok önemli bir yere sahiptir.

Medeniyetlerin efsaneleşen hoşgörüsü ile belki de en önemlisi yüzyıllardır barış ve kardeşlik içerisinde yaşayan insanların birlikteliği ile Hatay; tarihini bugün hala yaşıyor ve yaşatıyor.

St. Pierre Kilisesi Rotasında Gezi nerileri

St. Pierre Kilisesi gezinize bi gününüzü ayırırsanız an, ezan ve hazzan'ın aynı noktada ve birbirine yürüme mesafesindeki diğer inanç merkezlerini de görme Őansınız vardır.

St. Pierre Kilisesi'ni ve Haron kabartmasını gezdikten sonra Habib-i Neccar Dağı Őehir Terasında ay-kahve molası verebilirsiniz.

Kurtuluş Caddesi'nde birbirleriyle sırt sırta olan Katolik Kilisesi ve Sarımiye Camii ile Ortodoks Kilisesi, Protestan Kilisesi, Havra ve Habibi-i Neccar Camii kısa zamanda gezebileceğiniz ve mutlaka görmeniz gereken yerler arasındadır.

Tarihi Uzun arşı'yı ve Kurşunlu Han'ı dolaşarak tepsi kebabı ve kömür ateşinde knefe molası verebilirsiniz. Gezinize devam ederek çarşıdan yöreye ait hediyelik ürünler alabilirsiniz. Eğer zamanınız kalırsa Kurtuluş Caddesi'ndeki Antik Cam Evi'ni gezerek sevdiklerinize hediyelik eşya alabilirsiniz.

Eski Antakya Evleri ve Sokaklarını keşfettikten sonra, restorana vrilen Antakya evlerinde Hatay Mutfağı'nın en güzel lezzetlerini tadarak gezinize son verebilirsiniz.

T.C. HATAY VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
+90 (326) 214 92 17
+90 (326) 213 33 86
iktm31@ktb.gov.tr
Cumhuriyet Mah. Őehit Mustafa Sevgi Cad.
No:8/A 31100
Antakya / HATAY

Bu broşür Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA) tarafından bastırılmıştır.

"UNESCO Gastronomi Őehri HATAY"

Dünyanın İlk Mağara Kilisesi

**ST. PIERRE
KİLİSESİ**

T.C. HATAY VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM
MÜDÜRLÜĞÜ

B A R I ř , K  L T  R V E H O ř G  R  K E N T İ H A T A Y

ST. PIERRE KİLİSESİ

Kendilerini ilk kez burada Hristiyan olarak adlandırılmış bir toplumun ayinlerine mekan olmuş, Antakyalıları pek çok savaş, kuşatma ve salgın hastalıktan korumuş bir kült merkezi ve bugün Hristiyanlar için Hac Merkezi olarak kabul gören bir anıt müzedir.

St. Pierre Kilisesi, Antakya - Reyhanlı karayolu 2. km'sinde Habib-i Neccar Dağı'nın uzantısı olan ve şehrin doğusuna düşen Stauris Dağı'nın batısında 13 metre derinliğinde, 9,5 metre genişliğinde ve 7 metre yüksekliğinde doğal bir mağaradan faydalanıp ön cephesi inşa edilerek mağara kiliseye çevrilmiştir.

Hz. İsa'dan sonra kilisenin kurucusu ve ilk rahip sayılan havari St. Pierre (Aziz Petrus), M.S. 29-40 yılları arasında Antakya'ya gelmiş ve ilk dini toplantısını bugün St. Pierre Kilisesi olarak bilinen mağarada yapmıştır.

Haron Büstü (Cehennem Kayıkçısı)

St. Pierre Kilisesi'ne 10 dk. mesafede, tepenin biraz üstünde patika bir yoldan yürüyerek gidilir. Helenistik dönemde Antiochus IV. Epiphanes (M.Ö. 175-164) döneminden kalan ve mitolojide "Cehennem Kayıkçısı" olarak adlandırılan kaya kabartması, başı bir peçe ile kapatılmış, 4 metreye 1.5 metre boyutlarında kayalara oyulmuş olan dev bir kabartmadır.

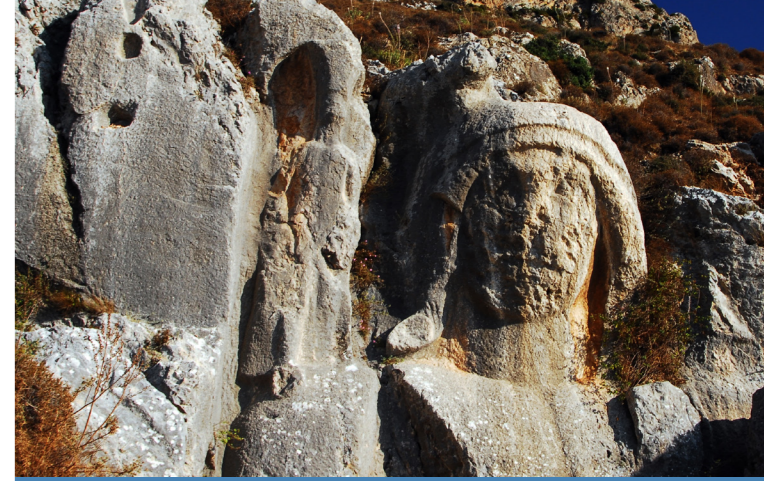

*St. Pierre Kilisesi
I. yüzyıldan XX.
yüzyıla kadar
kendini korumayı
bilmiş eşsiz bir
mirastır.*

Kilise tarihte pek çok kez yenilenmiş ve ek yapılar kazandırılmıştır. 1098 yılında Antakya'yı ele geçiren Haçlılar'ın kiliseye birkaç metre daha ek yapıp iki kemerle ön cepheye bağladıkları araştırmalarda ortaya çıkmıştır.

Bu cephe 1863 yılında, Papa IX. Pius'un isteğiyle restore islerine girişen kapuçin rahipleri tarafından yeniden yapılmıştır. Restorasyona III. Napolyon'un da katkıda bulunduğu bilinmektedir. 1863 yılında yapılan sunağın yerine 1931 yılında yenisi konmuş ve 1932 yılında sunağın üzerindeki nişe beyaz mermerden Aziz Petrus'un heykeli yerleştirilmiştir.

Bu dönemde kentte yayılan veba salgınının durdurulması amacı ile ilahlar için yontulmaya başlanmıştır. Bu dönemde kahinlerin tavsiyesi üzerine de kente yukarıdan bakan dağ üzerinde böyle bir kabartmanın yapılması kararlaştırılmıştır. Büst başında örtü bulunan ve tamamlanmayan bir kadın portresi andırmaktadır. Salgının durması ile kabartmanın yapımı yarım bırakılmıştır.

Greks mitolojisine göre Cehennem Kayıkçısı Haron, ölümlerin ruhlarını Stiyks ırmağından geçirip yeraltı ülkesine götürmekle görevlidir. Haron ölümlerden ödeme yapanları kayığına alıyor, ödeme yapmayanları da yalvarmalarına kulak asmadan kıyıda bırakıyordu. Haron'un kıyıda bıraktıkları, Yeraltı Tanrısı Hades'in yönetimine girmeden önce ıstırap çekecek ve boşlukta dolaşacaklardı.

Dünyanın İlk Mağara Kilisesi | Hristiyanlığın İlk Merkezi

*Tarihte ilk hristiyan adının
Antakya'da bu kilisede ibadet eden
topluluğa verildiği bilinmektedir.*

Kiliseden dağa doğru açılan tünelin, bir zamanlar burada gizlice toplanan ilk Hristiyanların herhangi bir saldırı ve baskın sırasında hızlıca kaçabilmek için kullandıkları sanılıyor. Kilise içerisinde yerdeki mozaik parçaları ile sunağın sağında, çok az görülen ve bir zamanlar kürsünün arkasında bulunan fresklerden bazı izler kalmıştır. Kilisenin iç kısmında özellikle sunağın önünde din adamlarının mezarları bulunmuş ve ön bahçe birkaç yüzyıl mezarlık olarak kullanılmıştır. Kayalardan sızarak toplanan su ise vaftiz törenleri için kullanılmıştır. Ancak yaşanan depremler, ziyaretçilerince şifalı olarak düşünülen ve hastalara içirilen bu suyun giderek azalmasına neden olmuştur.

